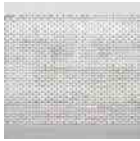

KRISTIANSAND: Sveitseren Ugo Rondinone er åpenbart ikke enig med Thomas Bernhard i at overdrivelse er «hemmeligheten i ethvert stort kunstverk». I hans utstilling på Sørlandets Kunstmuseum dominerer underdrivelsen. **SHH**

HAUGESUND: At Axel Rios, om man virkelig legger godviljen til, rimer på Ikaros, er neppe tilfeldig. For myten om han som fløy for nære sola hviler tungt over Rios' klima-relaterte utstilling «Future species» på Hauge-sund billedgalleri. **SHH**

Sju av ti forsvant

Bare tanken på køen utenfor Louvre kan være avskrek-kende nok til å få selv den mest lidenskapelige kunst-elsker til å sviakte «Mona Lisa». Sånn sett hadde 2020 vært et drømmeår for et besøk ved verdens mest populære kunstmuseum – sett bort fra reiserestriksjoner og, ja, at det har vært stengt nesten halve året. For nye tall, gjengitt av Art Newspaper, viser at Louvre hadde et besøksfall på hele 72 prosent i fjor, noe som utgjør om lag 2,7 millioner færre besøkende enn året før. Museet tapte dermed rundt 90 millioner kroner i billettinntekter.

nes økonomi» er produktiv.

Retning

ENKELT OG GREIT: Per Kristian Nygårds rotunde (i rommet bak) og trapper i enkle sementblokker problematiserer både Gustav Vigelands kostbare skulpturer og det forseggjorte museet etter ham.

FOTO: VEGARD KLEVEN, VIGELANDMUSEET

EN AV FEM: Til tross for at Frans Widerberg er den av kunstnerne i den såkalte «Sekskanten» med størst suksess, dominerer han ikke denne utstillingen. Her er «Ut av vannet» (1976).

FOTO: GALLERI K

Eldre herrers bilder

Kåre Bulie
KUNST

«5 malere»
Galleri K i Oslo
Står til 7. februar

ANMELDELSE

En på alle måter klassisk kvintett utfolder seg i Galleri K.

For 58 år siden åpnet en utstilling som siden har fått plass i historiebøkene: «Sekstanten» i Holst Halvorsens kunsthandel i Oslo. Deltakerne het Eilif Amundsen, Svein Strand, Johannes Vinjum, Frans Widerberg, Niclas Gulbrandsen og Finn Schmidt-Melbye. I sitt oversiktsverk «Norsk kunsthistorie» fra årtusenskiftet skriver professor Gunnar Danbolt at kritikerne ikke var nådige i møte med gruppens figurative, nyromantiske univers – «med vekt på målariske verdier i ein stil som kunne plasserast ein stad mellom Matisse og Pierre Bonnard».

De fem førstnevnte var alle bare rundt 30 år gamle – og likevel malte de altså

ikke med lojalitet til de strengere modernistiske idealene som på dette tidspunktet hadde fått sterkt gjennomslag i norske kunstkreter! «Resultatet var at gruppa nærmast blei borte frå kunstlivet i 1960-åra», skriver Danbolt og legger til at mens Widerberg markerte seg igjen tidlig på 1970-tallet, var det først på det postmoderne 1980-tallet, etter det foregående tiårets politisering, at resten av de fargeinteresserte stilroman-tikerne kom til sin rett.

Når Amundsen, Strand, Vinjum og Widerberg nå gjenforenes i Galleri K, er det, som deres kollega John David Nielsen, den femte K-utstilleren i 2021, er inne på i en utstillingstekst, lettere å se at avstanden til de nonfigurative modernistene gruppen ble kontrastert med, i realiteten ikke var veldig stor. Nielsen, som beundrer alle sine medutstillere, hevder at de slett ikke var de «heroiske opprørere mot modernismens åk» som de ble oppfattet som.

I en tid da ideen om at å lage kunst på høyde med sin tid innebærer et bestemt uttrykk, ikke lenger står særlig sterkt, kan man ganske enkelt glede seg over de maleriske kvalitetene som preger de 32 bildene i «5 malere». De har på alle måter anstrøket av det klassiske – og prosjektet altså preg av utstillingshistorie. Svein

Strand, den siste av de fire fra «Sekstanten» som var i live, døde for en knapp måned siden. Nielsen fyller 83 om to uker.

I galleriets ytre rom blir de fem introdusert side om side. Lenger inn henger verkene av hver enkelt sammen. Tittlene forteller nøkternt om de tradisjonelle motivtypene det er tale om: landskap, interiør, stilleben, akt, portrett. Navn som «Badende III» (Vinjum) og «Fem frukter» (Strand) leder tankene til den moderne kunstens tidlige fase. Vinjum merker seg ut med sine små barnebilder. Katedralmotivet hans skaper en overgang til Nielsens verk, for også han maler kirkearkitektur.

Selv har jeg lenge vært svak ikke bare for Nielsens bilder, men også for den stillfarne Eilif Amundsens. Som de andre holder han fast i figuren, men han er den av dem som går lengst i retning av rene fargefelt. Også Strand-maleriene begeistrer meg: Det delikate «Interiør med bord og speil» fra sent 1970-tall er blant det første som møter meg. Frans Widerberg er den mest kjente i kvintetten – og den som opplevde størst suksess. Her er imidlertid kollegene hans både bedre representert og mer slående til stede. Alle som er interessert i maleri, vil ha glede av «5 malere».

Kåre Bulie
kunst@klassekampen.no

intensiv produksjonsform som krever høy kunnskap om materialer og håndverk, slik tilfellet var for realiseringen av Gustav Vigelands skulpturer. Kunst i kostbare materialer med evigheten som tidshorison, utført av dyktige håndverkere, kan bare realiseres av kunstnere med nærmest ubegrenset tilgang til kapital.

Et tankevekkende aspekt ved Nygårds intervensjon i Vigeland-museet er at det også vitner om at museet

forholder seg til kunst-økonomiens rammer og begrensninger for hva som er realiserbart. Museet stiller ikke ut Per Kristian Nygårds kunst for å trekke publikum til en sovende institusjon, men for å frigjøre det kritiske potensialet, som et bidrag til museets selvforståelse. Slik problematiserer utstillingen både Gustav Vigelands kunst, museet i seg selv og parken som bærer hans navn.

Øivind Storm Bjerke
kunst@klassekampen.no